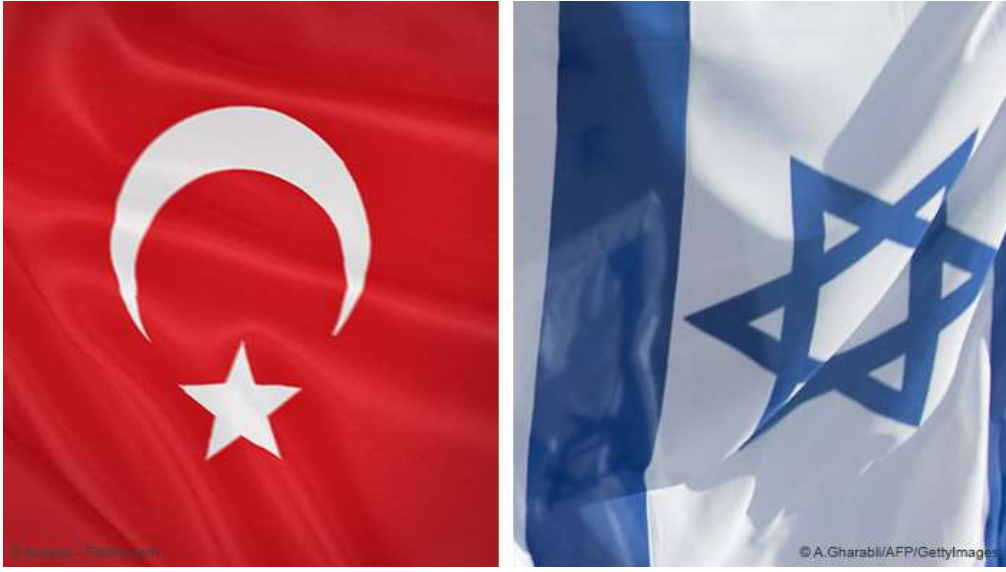

Türkiye- İsrail normalleşmesi ekonomiyeye nasıl yansıyacak?

Türkiye ile İsrail arasındaki normalleşme anlaşmasının TBMM'de kabul edilmesi iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin canlanması beklentilerini gündeme getirdi.

TBMM'de geçen hafta kabul edilen anlaşma ile Mavi Marmara olayı sonrası Türkiye ile İsrail arasındaki ilişkilerde normalleşme süreci resmen başlamış oldu.

Normalleşme sürecinin iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilere de olumlu etki etmesi bekleniyor.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkan Vekili Süleyman Kocasert, normalleşme anlaşmasının resmîyet kazanmasıyla İsrail'e yapılan ihracatta yükseliş beklediklerini söyledi.

Deutsche Welle Türkçe'ye değerlendirmelerde bulunan Kocasert, "Kısa sürede İsrail'e 3 milyar dolarlık ihracat hacmine ulaşabiliriz. Küresel ticarete toparlanma eğilimi söz konusu olursa bu rakamın 5 milyar dolara çıkması da mümkün olabilir" dedi.

Ticari ilişkiler zarar görmedi

TİM Yönetim Kurulu Üyesi Murat Akyüz ise Mavi Marmara sonrası yaşanan gerginliğin ihracata olumsuz yansımadağını dolayısıyla normalleşme sürecinde büyük bir değişim beklenmemesi gerektiğini söyledi.

Akyüz, Deutsche Welle Türkçe'ye verdiği yorumda, "İsrail ile Türkiye arasındaki ticari ilişkiler politik alandaki ilişkilerden etkilenmemiştir. Dolayısıyla ihracatta çok büyük bir

artış beklenmemeli. Fakat ticari ataşelerin yeniden göreve dönmeleri büyük projelerin takibini kolaylaştıracaktır" dedi.

Mavi Marmara'nın yaşandığı 2010 yılı sonrası ilk yılda Türkiye'nin İsrail'e olan ihracatı yüzde 14 artışla 2,39 milyar dolara çıkmıştı. 2014 yılında ulaşılan 2,95 milyar dolarlık ihracat hacmi son 5 yılın en yüksek hacmi olarak kaydedilmişti.

Bu yılın ilk 7 ayında ise İsrail'e ihracat 1,69 milyar dolar oldu.

'Güvenlik endişeleri giderilirse turizmde toparlanma olur'

İki ülke arasındaki ekonomik ilişkiler açısından en büyük olumsuz etki turizmde yaşanmıştı. 2009'da önce Davos'ta yaşanan gerginlik, takip eden yılda yaşanan Mavi Marmara olayından sonra İsraili turist önemli bir tatil destinasyonu olan Türkiye'den vazgeçmeye başlamıştı. 2008 yılında İsrail'den Türkiye'ye 558 bin ziyaretçi gelirken bu sayı gittikçe gerilemiş ve 2011 yılında 79 bine kadar düşmüştü. Sonrasında İsrail'den gelen ziyaretçi sayısında 200 binlere doğru bir toparlanma olsa da Davos'tan önceki rakamlar yakalanamadı.

Türkiye Otelciler Federasyonu (TÜROFED) Başkanı Osman Ayık'a göre iki ülke arasındaki normalleşme anlaşmasının etkisiyle Davos'tan önceki rakamların kısa sürede yakalanması olası. İsraili turistlerin güvenlik konusunda oldukça hassas bir profile sahip olduğuna dikkat çeken Ayık, Türkiye'de güvenlik kaygılarını canlandıracak gelişmeler olmaması durumunda Türkiye'ye gelen İsraili turist sayısının 1 milyona çıkmasının mümkün olduğunu söyledi.

İsrail gazı için Türkiye rotası önemli

İki ülke arasındaki normalleşme sürecinde enerjinin de büyük rolü buluyor. Zira Roma'da varılan mutabakat anlaşmasında ilk normalleşme adımı enerji alanında gelmişti. Anlaşmayla, İsrail gazının Türkiye üzerinden 550 kilometrelik boru hattıyla Avrupa'ya taşınması hedefleniyor. 2,5-3 milyar dolarlık yatırımla gerçekleştirilecek bu boru hattından 2020'ye kadar yıllık 15 milyar metreküplük ihracat yapılması öngörülüyor. İsrail açıklarındaki Leviathan sahasında 1 trilyon metreküp doğal gaz rezervi bulunduğu tahmin ediliyor. Bunun yarısının ihraç edilmesi planlanıyor.

Kadir Has Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Volkan Ediger, enerji alanında iki taraf açısından bir 'kazan-kazan' durumu olduğunu belirtti. Doğu Akdeniz havzası ülkeleri söz konusu olduğunda Türkiye ile İsrail arasındaki anlaşmanın olası görüldüğüne dikkat çeken Ediger, küresel oyuncuların planları dikkate alındığında ise konunun oldukça çetrefilli hale geldiğini söyledi.

© Deutsche Welle Türkçe

Selçuk Oktay / İstanbul

<http://www.dw.com/tr/t%C3%BCrkiye-israil-normalle%C5%9Fmesi-ekonomiye-nas%C4%B1l-vans%C4%B1yacak/a-19502661>